

Sygn. akt III CNP 15/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie ze skargi [...] Spółdzielni Mieszkaniowej w K.  
o stwierdzenie niezgodności z prawem  
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie  
z dnia 1 września 2014 r., sygn. akt II Ca 1274/14  
wydanego w sprawie z powództwa K. W.  
przeciwko [...] Spółdzielni Mieszkaniowej w K.  
o zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 13 listopada 2015 r.,

**odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie, po rozpoznaniu sprawy z powództwa K. W. przeciwko [...] Spółdzielni Mieszkaniowej w K., wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2014 r. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 263,16 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 7 kwietnia 2014 r., a dalej idące powództwo oddalił.

Sąd ten ustalił, że w dniu 15 października 1987 r. powód został przyjęty w poczet członków pozwanej Spółdzielni i w związku z tym w dniu 5 listopada 1987 r. dokonał wpłaty na udziały w kwocie 3 000 złotych (sprzed denominacji). W piśmie z dnia 9 listopada 2011 r. powód wypowiedział członkostwo i zażądał zwrotu zwaloryzowanych udziałów, podnosząc, że pozwana nie przedstawiła mu żadnej propozycji przydziału mieszkania. Z dniem 29 lutego 2012 r. upłynął okres wypowiedzenia członkostwa, a w dniu 27 czerwca 2013 r. walne zgromadzenie pozwanej podjęło uchwałę o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za rok 2012.

Statut pozwanej w § 21 przewiduje, że w razie ustania członkostwa spółdzielnia zwraca udział osobie uprawnionej w kwocie nominalnej. Udział byłego członka wypłaca się na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za rok, w którym członek przestał należeć do spółdzielni, a wypłata następuje w ciągu miesiąca od zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

Pismem z dnia 30 lipca 2013 r. powód zwrócił się do pozwanej Spółdzielni o zwrot zwaloryzowanych udziałów w kwocie 500 zł. W odpowiedzi pozwana zaoferowała mu z tego tytułu kwotę 0,30 zł.

Sąd Rejonowy stwierdził, że, zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1443 ze zm. – dalej: „Pr. spółdz.”), członek spółdzielni nie może przed ustaniem członkostwa żądać zwrotu wpłat dokonanych na udziały (nie dotyczy to jednak wpłat przekraczających ilość udziałów, których zadeklarowania wymaga statut obowiązujący w chwili żądania zwrotu). Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok, w którym członek wystąpił z żądaniem oraz w wypadku, gdy jego udziały zostały przeznaczone na pokrycie strat spółdzielni (art. 19 § 2). Sposób i termin zwrotu określa statut. Z kolei zgodnie z § 21 statutu

pozwanej, w razie ustania członkostwa spółdzielni zwraca udział osobie uprawnionej w kwocie nominalnej. Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że jednośne postanowienie statutu nie wyłącza możliwości waloryzacji przysługującego powodowi świadczenia na podstawie art. 358<sup>1</sup> § 3 k.c. Nawiązał do argumentacji przytoczonej w uchwałach Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1995 r., III CZP 26/95 (OSNC 1995, nr 6, poz. 95) oraz z dnia 26 września 2002 r., III CZP 58/02 (OSNC 2003, nr 9, poz. 117) i uznał, że przemawia ona za dopuszczeniem możliwości waloryzacji kwot żądanych tytułem zwrotu udziałów, a tym samym przywrócenia – przynajmniej w przybliżeniu – początkowej wartości długu. Uwzględniając wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników w gospodarce społecznej w chwili dokonania przez powoda wpłaty na udziały (tj. 29 184 zł sprzed denominacji) oraz w IV kwartale 2013 r. (tj. 3 650,06 zł) i odnosząc do niej wysokość dokonanej wpłaty, Sąd Rejonowy uznał za uzasadnione obciążenie stron ryzykiem zmiany siły nabywczej pieniądza w stosunku: 30% (powód) i 70% (pozwana).

Wyrokiem z dnia 1 września 2014 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił apelację pozwanej, aprobując ustalenia faktyczne oraz ocenę prawną Sądu pierwszej instancji.

W dniu 10 kwietnia 2015 r. [...] Spółdzielnia Mieszkaniowa w K. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Okręgowego z dnia 1 września 2014 r., zarzucając, że Sąd naruszył przepisy art. 21 Pr. spółdz. oraz art. 358<sup>1</sup> § 3 k.c. Zdaniem skarżącej, zobowiązanie spółdzielni do zwrotu wpłat na udziały powstaje z chwilą zgłoszenia takiego żądania przez członka spółdzielni, a staje się wymagalne z chwilą zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok, w którym członek wystąpił z żądaniem zwrotu. Oznacza to, że w niniejszej sprawie zobowiązanie pozwanej powstało w 2012 r., a stało się wymagalne w 2013 r. Przy rozważaniu ewentualnej waloryzacji na podstawie art. 358<sup>1</sup> § 3 k.c. można było więc uwzględniać zmianę siły nabywczej pieniądza w latach 2012 – 2014, a w tym okresie wahania inflacji nie przekraczały 1 punktu procentowego.

Podnosząc te zarzuty skarżąca twierdziła, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z przepisami art. 21 Pr. spółdz. i art. 358<sup>1</sup> § 2 k.c.

Przystępując do wstępnej oceny merytorycznej wniesionej skargi, trzeba mieć na względzie właściwe rozumienie pojęcia niezgodności z prawem, którym ustawodawca posłużył się w art. 424<sup>1</sup> k.p.c. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, niezgodność z prawem w rozumieniu art. 424<sup>1</sup> k.p.c. może wynikać tylko z oczywistych błędów sądu, spowodowanych rażąco naruszeniem zasad wykładni lub stosowania prawa. Oznacza to, że przesłanką stwierdzenia na podstawie art. 424<sup>1</sup> k.p.c. niezgodności prawomocnego wyroku z prawem jest jego wydanie w następstwie rażąco wadliwej wykładni bądź oczywiście niewłaściwego zastosowania prawa, którego rozumienie nie budzi żadnych wątpliwości (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 17, z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 35 i z dnia 4 stycznia 2007 r., V CNP 132/06, OSNC 2007, nr 11, poz. 174). Innymi słowy, niezgodność z prawem rodząca odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim wypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechy bezprawności.

Przedstawiony przez skarżących wywód prawny nie zawiera argumentów przekonujących o tym, że zaskarżony wyrok został wydany w wyniku rażąco błędnej wykładni powołanych w skardze przepisów prawa. Istotne z punktu widzenia regulacji zawartej w art. 358<sup>1</sup> § 3 k.c. pojęcie chwili powstania zobowiązania budzi w praktyce sądowej wątpliwości, które znajdują odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1995 r., III CZP 26/95, OSNC 1995, nr 6, poz. 95, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2002 r., II CKN 573/99, Prok. i Pr. – wkł. 2002, nr 11, s. 39 i z dnia 19 czerwca 2002 r., II CKN 762/00, OSNC 2003, nr 5, poz. 71 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 1997 r., III CZP 48/97, nie publ. i z dnia 10 marca 2006 r., IV CSK 97/05, nie publ.). Przesłanką stwierdzenia na podstawie art. 424<sup>1</sup> k.p.c. niezgodności prawomocnego wyroku z prawem jest natomiast jego wydanie tylko w następstwie rażąco wadliwej wykładni bądź oczywiście niewłaściwego zastosowania prawa, którego rozumienie nie budzi żadnych wątpliwości.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424<sup>9</sup> k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

